

Lenteakkoord: 17% minder pensioenopbouw

De laatste tijd hebben de media uitgebreid bericht over nieuwe plannen rond de AOW zoals in het Lenteakkoord uitgewerkt. De AOW-leeftijd zal de komende jaren stijgen. In 2019 krijgen mensen vanaf hun 66e verjaardag AOW en in 2023 is de AOW-leeftijd 67 jaar. De AOW-leeftijd gaat vanaf 2013 jaarlijks omhoog. In 2013, 2014, en 2015 met een maand. Vervolgens drie jaar met 2 maanden. In 2019 stijgt de AOW-leeftijd met drie maanden. In 2019 is de AOW-leeftijd dan 66 jaar. Daarna gaat de AOW-gerechtigde leeftijd ieder jaar met vier maanden omhoog, zodat in 2023 mensen vanaf hun 67e AOW ontvangen. Vanaf 2023 wordt de AOW-ingangsdatum gekoppeld aan de levensverwachting. De AOW-leeftijd kan dan vervolgens in stappen van drie maanden per jaar verder worden verhoogd.

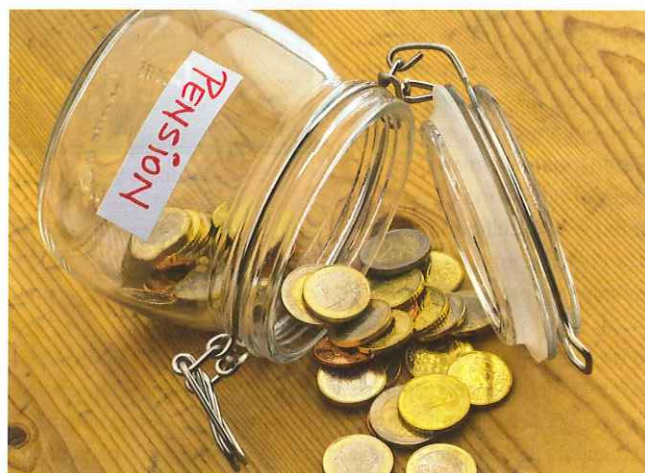
In het Lenteakkoord wordt wel een leenmogelijkheid geïntroduceerd voor personen met een inkomensgat dat ontstaat door een latere AOW-datum. Onduidelijk is of de flexibiliseringsmogelijkheden met betrekking tot de AOW-ingangsdatum in stand blijven die in het pensioenakkoord waren afgesproken.

De flexibele AOW-leeftijd hield in dat iemand kon kiezen voor een iets lagere AOW die dan wel zou ingaan op zijn 65e verjaardag. Zo zou iemand die geboren is in 1950 standaard drie maanden na zijn 65e verjaardag AOW ontvangen. Maar wil hij al vanaf zijn 65e verjaardag AOW, dan zou dat bij de afspraken uit het pensioenakkoord leiden tot een 1,5% lagere AOW. Het is opvallend dat hierover in het Lenteakkoord niet wordt gesproken.

Al de aandacht voor deze plannen rond de AOW is opmerkelijk, aangezien de plannen op het gebied van aanvullend pensioen uit het Lenteakkoord ingrijpender zijn. Maar die staan veel minder in de schijnwerpers. In het nog niet nader uitgewerkte akkoord van eind april 2012 stond dat de pensioenrichtleeftijd in 2014 naar 67 jaar gaat, maar dat ook de opbouwpercentages zullen worden verlaagd. In de uitwerking van het Lenteakkoord op 25 mei 2012 blijkt dat het maximale opbouwpercentage per 2014 wordt verlaagd naar 2,15% (middellood) en 1,9% (eindlood) per dienstjaar. Ongetwijfeld zullen de beschikbare premiestaffels daar ook op aangepast worden. In onderstaande tabel heb ik aangegeven hoe hoog de staffel naar verwachting wordt als overige grondslagen gelijk blijven.

Dat betekent dat voor iedereen die jonger is dan 65 de maximale fiscale ruimte wordt verlaagd met circa 17%! Dit wordt misschien iets minder doordat bij de staffels per 1 januari 2014

Leeftijd	Staffel II anno 2012	Staffel II 2014 (verwacht)	% van staffel II 2014 ten opzichte van 2012
15-19	5.2%	4.3%	82.7%
20-24	6.0%	5.0%	83.3%
25-29	7.3%	6.1%	83.6%
30-34	8.9%	7.4%	83.1%
35-39	10.9%	9.0%	82.6%
40-44	13.3%	11.0%	82.7%
45-49	16.3%	13.5%	82.8%
50-54	20.0%	16.6%	83.0%
55-59	24.8%	20.6%	83.1%
60-65	31.1%	25.8%	83.0%
65-67		27.7%	

wellicht nieuwe overlevingstafels zullen worden gebruikt. Het valt echter niet te ontkennen dat de verlaging van de fiscale ruimte om pensioen op te bouwen voor 65-minners fors wordt verlaagd.

In de communicatie over het Lenteakkoord wordt benadrukt dat AOW-ers met een hoog aanvullend pensioen het **grootste** koopkrachtverlies zullen leiden. In de beeldvorming zijn ouderen het grootste slachtoffer van de maatregelen in het Lenteakkoord.

Er is echter ook doorgerekend dat AOW-ers met een klein of laag aanvullend pensioen er het **minst** op achteruit gaan. Daarnaast is de koopkrachtberekening gebaseerd op de korte termijn. De forse verlaging van de fiscale ruimte om pensioen op te bouwen zal pas op langere termijn doorwerken in de koopkracht. Sterker nog, de verwachte verlaging van veel pensioenregelingen zou kunnen leiden tot een lagere werknemersbijdrage op korte termijn. Dat werkt koopkrachtverhogend voor werkenden.

Personen die bijna met pensioen mogen, maken zich terecht zorgen over hun inkomen. Een latere AOW kan leiden tot een koopkrachtverlies op korte termijn. De vraag is echter of de huidige werkende generaties niet uiteindelijk veel sterker getroffen worden door de maatregelen. Hun perspectief op een hoog pensioen krijgt immers een flinke knauw. ■

Drs Robbert van Woerden
Senior pensioenspecialist
Pensioennavigator BV

